

 Folkekirke og Religionsmøde
Årsberetning 2005

Stiftssamarbejdet Folkekirke og Religionsmødes formål er at styrke folkekirkens møde med andre religioner og livstydninger.

Indledning

Af Berit Schelde Christensen

I vinterens løb har det med al tydelighed vist sig, at mødet mellem religioner og kulturer i Danmark er et område, hvor der ligger et stort potentiale for konflikt og ødelæggelse. Følgerne af sagen omkring Muhammed-tegningerne i Morgenavisen Jyllandsposten har rystet og overrasket os alle, og det er blevet åbenlyst, at der her er tale om et sprængfyldt stof. Den konkrete sag er løbende blevet mere og mere kompleks, og den har mange aspekter, der ikke er specifik religiøse.

Hvorom alting er, så viser den dog, hvor nødvendigt det er at kunne forholde sig til egen og andres tro og livstydning. At der i såvel islam som i kristendommen er ting, som holdes for sandt og helligt, og som derfor kan krænkes bevidst eller ubevidst af andre. Religiøsitet spiller en rolle i mange menneskers liv, og derfor er det også en faktor, der har betydning for samfundslivet. I en tid, der på den ene side er præget af sekularisering og på den anden side af en øget religiøs mangfoldighed, bliver udfordringen til såvel samfundet, som til de trossamfund, der er en del af det, endnu større.

Det er nu, vi vælger og indretter fremtidens Danmark og Europa, og arbejdet med at skabe forståelse, samtale og respekt mellem mennesker af forskellig tro er en vigtig indsats for fremtiden. I Danmark har folkekirken som det største trossamfund et medansvar for, at denne samtale styrkes. På lokalt plan kan sognekirken og menigheden, hvis den vil, være en vigtig brobygger mellem til den ene side det sekulære Danmark og til den anden muslimer og andre religiøse grupper. I forhold til sekulariseringen kan vi forklare, hvad det vil sige at have en tro, og at man holder noget for sandt og helligt. Og over for muslimerne kan vi vise, at det absolut er muligt at leve sin tro ud som et væsentligt livsgrundlag i et demokratisk samfund.

Stiftssamarbejdet Folkekirke og Religionsmødes (herefter F&R) formål er at styrke folkekirkens møde med andre religioner og livstydninger. Dette arbejde sker ud fra evangeliets forkyndelse. Bestyrelsen har peget på tre udfordringer, som folkekirken står overfor i religionsmødet nemlig kirkens selvbesindelse; brobygning og mission. Det er vigtigt at fastholde, at arbejdet med religionsmøde og religionsdialog i kirkeligt regi ikke er et spørgsmål om aktivisme eller idealisme. Det er i bund og grund et spørgsmål om teologi. Og der er to tilgange til interreligiøs dialog, der er uhensigtsmæssige. Den ene er at hævde at være eksklusive indehavere af sandheden, og den anden er at miste tilliden til sin egen tro og ende i et verdenssyn, som anser enhver religion for at være lige så god som en anden.

På det grundlag ønsker F&R at være med til at styrke samtalen og forståelsen religionerne imellem. I 2006 vil vi fokusere på mulighederne for, at ledere fra muslimske samfund og Den danske Folkekirke kan drøfte fælles problemstillinger. Satsningen på dette område er blevet muligt med støtte fra Integrationsministeriet. Vi véd, at der er lighedspunkter mellem muslimsk tro og kristen tro, men vi véd også, at der er store forskelle. Derfor er dette arbejde ikke et forsøg på at udviske forskellene mellem vores forskellige tro, men F&R anser det for betydningsfuldt, at der skabes mulighed for en øget gensidig åbenhed og forståelse af hinanden og af religionernes fremtidige rolle i det danske samfund.

Det andet fokusområde i 2006 er religionspædagogik. Vi glæder os over at have ansat Kristen Skriver Frandsen som religionspædagogisk konsulent fra marts 2006. Kultur- og religionsmødet får også konsekvenser for skolens undervisning i religion og kristendom og for kirkens kristendomsundervisning, og det er vigtigt at sætte fokus på de religionspædagogiske problemstillinger, det indebærer. Kristen Skriver Frandsens opgave bliver at gennemføre projekter med religionspædagogisk sigte, der omhandler det at være kristen i et flerkulturelt og flerreligiøst samfund.

Berit S. Christensen

Berit Schelde Christensen

Generalsekretær

Årsberetningen 2005

F&R's årsberetning sendes til Kirkeministeriet, biskopperne, stiftskontorerne, stiftsudvalg, samarbejdspartnere i kirkelige institutioner og organisationer og netværkskontakter. Vi ønsker hermed at informere om arbejdet og aktiviteterne i stiftssamarbejdet. Vi vil samtidig benytte lejligheden til at takke for alt godt samarbejde i det forgangne år.

Målsætninger for 2006 og 2007

Der er mange opgaver at tage fat på, og arbejdet med religionsmøde har mange facetter og kan gribes an fra vange vinkler. For de kommende to års arbejde, har vi sat os en række mål og pejlemærker:

Information

F&R skal viderebringe information, oplysning og nyheder om F&R's og andres arbejde med religionsmødet. Dette skal primært ske gennem relancering af hjemmeside, som skal indeholde information, inspiration, ressourcer, nyheder, links, materialer og erfaringsudveksling. Desuden etablering af Nyhedsbrev.

Stiftssamarbejde

Stiftssamarbejde: F&R skal have kontakt til nøglepersoner i stifterne og være med til at styrke samarbejde og udveksling stifterne imellem med henblik på deres arbejde med religionsmødet. F&R's hjemmeside skal formidle oplysninger om arrangementer og tiltag.

Udgivelser

F&R skal medvirke til udgivelse af relevant materiale om religionsmødet.

Netværk

F&R skal have gode kontakter og samarbejdsrelationer med henblik på at styrke arbejdet med F&R's formål. F&R skal formidle kontakter og henvendelser mellem forskellige aktører i menigheder, organisationer, samfundslivet og repræsentanter fra andre religioner.

Kurser og seminarer

F&R skal arbejde med undervisning og uddannelse af kirkelige medarbejdere og menigheder, så de kan engagere sig i de opgaver og udfordringer, der er relateret til religionsmødet.

Formidling og inspiration

F&R skal formidle information om national og international religionsmødeerfaring og religionsmødetænkning.

Profilering

F&R skal være med til at profilere folkekirkens arbejde med religionsmødet i Danmark og være med til at pege på vigtigheden af det kirkelige og teologiske engagement i religions- og kulturmødet.

Organisatorisk udvikling 2005

Ved overgangen til 2006 fyldte stiftssamarbejdet fire år. Dermed er også den første bestyrelsesperiode til ende, og biskopperne udpeger bestyrelsen på ny 1. april 2006. I 2005 har vi gjort en indsats for at få tilført flere ressourcer til arbejdet med ønsket om at kunne ansætte en religionspædagogisk medarbejder i en 50% stilling. Som resultat af et møde i Kirkeministeriet og samtale mellem biskopperne, er bevillingen til F&R efterfølgende blevet øget. Vi modtog 18 kvalificerede ansøgninger og valgte blandt dem at ansætte Kristen Skriver Frandsen, som kommer fra en stilling som sognepræst i Sthens Sogn, Helsingør. Den nye konsulent tiltræder marts 2006. Med ansættelsen ønsker vi at styrke fokus på arbejdet blandt unge. Den nye medarbejder skal udvikle og gennemføre projekter med religionspædagogisk sigte, og derigennem sætte fokus på at fremme den tværreligiøse samtale i sogne og skoler.

Berit Schelde Christensen
Generalsekretær

Peter Vittrup
Studentermedarbejder

Lars Buch Viftrup
Akademisk medarbejder

Ansatte

Berit Schelde Christensens stillingsbetegnelse ændredes pr. 1/1 2005 til generalsekretær. Derudover er studentermedarbejder Peter Vittrup ansat til at varetage opgaver vedrørende information og kommunikation. Cand. Theol. Lars Buch Viftrup var ansat som akademisk medarbejder i perioden 1/9 til 31/12.

Øvrige medarbejdere

Mogens S. Mogensen er fortsat tilknyttet F&R som ekstern konsulent. Stud. Theol. Marie Kirketerp har været tilknyttet F&R i efteråret 2005, hvor hun dels har arbejdet med et teologisk feltprojekt om F&R og dels har hjulpet med løsningen af en række opgaver.

Sekretariat

F&R har til huse på Teologisk Fakultet i Århus på Center for Multireligiøse Studier ledet af professor Viggo Mortensen. Her er der gode rammer for arbejdet rent praktisk og givtige relationer til ansatte og studerende.

Økonomi

I 2005 bevilligede Kirkeministeriet 737.065 kr. til F&R. Desuden har Stiftelsen Areopagos ydet et økonomisk tilskud på 100.000 kr. Dermed har der været grundlag for afholdelse af udgifter til lønninger og årets aktiviteter. Viborg Stiftskontor har varetaget forholdene vedr. lønadministration og bogføring.

Der skal lyde en stor tak for denne hjælp til F&R's arbejde.

Målgrupper og samarbejdspartnere

F&R's arbejde med at styrke folkekirkens møde med andre religioner og livstydninger består af en række forskellige aktiviteter, projekter og processer. De mange målgrupper og samarbejdspartnere, kan overordnet skitseres således:

Menigheder og stifter: Konsulentbistand, information og inspiration, foredrag, undervisning

Præster: Uddannelse og inspiration, formidling af kontakter, sparringspartner og information

Institutioner og organisationer: Samarbejde om konkrete projekter; dialog og udvikling

Kirkedebat og kirkeforståelse på bredere plan: Teologi, kirke og mission i et mangfoldigt samfund

Netværk, samarbejde og dialog med muslimer og andre med anden tro

Internationale netværk: Erfaringsudveksling, samarbejde

Samarbejdspartnere i 2005 (organisationer og institutioner)

Areopagos; Det Danske Bibelselskab; Center for Multireligiøse Studier; Danmarks Kirkelige Mediecenter; Danmission; Danske Kirkers Råd; FDF; Folkekirkens Kirke-Skoletjeneste Kbh. – Frb.; Folkekirkens Mission; Folkekirkens Tværkulturelle Samarbejde i Odense; IKON; Islamisk Kristent Studiecenter; Kirkefaglig Videreuddannelse; Kirkefonden; KIVIK; KFUM og KFUK i Danmark; Landsforeningen af Menighedsråd; Det Mellemkirkelige Råd; Muslimer i Dialog; SamtaleNet; Teologisk Pædagogisk Center; Tværkulturelt Center; Økumenisk Ungdom

Udgivelser

»Religiøs søgen i og omkring folkekirken«

I samarbejde med Landsforeningen af Menighedsråd, har F&R udgivet et hæfte om folkekirkens møde med den nye åndelige søgen. Hæftet indeholder en række artikler til inspiration for samtale i menighedsrådene, samt konkrete arbejdsredskaber, som kan bruges til at evaluere og udvikle det lokale menighedsliv, så man kan komme søgende mennesker i møde.

”De andre, os og Vorherre – Inspirationsmateriale til folkekirkens arbejde med religionsmødet”

Dette materiale er udviklet til brug på en række stiftskurser med samme titel. Det er tænkt som et konkret arbejdsredskab til sogne og menigheder og udarbejdet i samarbejdet med Teologisk Pædagogisk Center. Hæftet indeholder idéer til aktiviteter, introduktion af undervisningsmaterialer, oversigt over bøger om religionsmødeproblematikker, vejledning, takt og tone og gode råd i arbejdet med religionsmødet samt en oversigt over organisationer, hvor man kan hente materialer, vejledning og inspiration.

»Startpakke til kristentro og praksis«

F&R og Bibelselskabet arbejder sammen om at udvikle en »startpakke« til kristen tro og praksis. Formålet er at formidle basal viden om kristen tro og give konkrete anvisninger om kristen praksis. Pakken vil bestå af forskellige slags materialer og ting, der imødekommer spørgsmålet "Hvordan gør man, når man er kristen?" Den henvender sig til religiøst søgende og spørgende voksne.

"Bud på Gud!"

Undervisningsmaterialet "Bud på Gud!" handler om gudstro, gudsbilleder og gudsforestillinger i forskellige religioner. Formålet med materialet er at udfordre unge til samtale og diskussion om at tro og gudsbilleder. Materialet består af tre dele. Dels en DVD, hvor seks unge med forskellig tro giver deres personlige bud på Gud. Dels en to-delt lærervejledning, hvor første del er rettet mod brug i skolen og anden del mod brug i kirkeligt konfirmands- og ungdomsarbejde. Og dels en undervisningsavis med elevtekster og -materiale. Projektet bygger videre på et pilot-projekt i ti skoleklasser i København, som blev gennemført i september og oktober 2005. Det er udviklet og udgives i et samarbejde mellem F&R, Danmarks Kirkelige Mediecenter, Folkekirkens Skole-Kirketjeneste i Kbh. og Frb. Projektet har modtaget støtte fra undervisningsministeriet, Lego-fonden og FKM's støtteforening.

Unitas Forlags religionsmødeserie

F&R er indgået i et samarbejde mellem Unitas Forlag, Folkekirke og Religionsmøde, Teologisk Pædagogisk Center og Areopagos om at lancere en ny udgivelsesserie, der behandler en række af de vigtige problemstillinger af pastoral/sjælesørgesk/kateketisk karakter, som rejser sig i forbindelse med religionsmødet mellem kristendom og islam og de øvrige religioner. Målgruppen er præster og andre ansatte i kirken, ledere i kirkeligt arbejde, folk engageret i tværkulturelt arbejde samt pårørende og venner til mennesker i tværreligiøse relationer.

"Vejledning omkring kirkers kontakt med og evt. dåb af muslimske asylansøgere"

Denne vejledning er skrevet på basis af erfaringer fra kristne menigheders kontakt med asylansøgere. Den er udarbejdet af et udvalg under stiftssamarbejdet Folkekirke og Religionsmøde på baggrund af et møde med repræsentanter for Udlændingestyrelsen. Formålet er at give et redskab, der kan hjælpe menigheder til at overveje, hvordan de kan forholde sig ansvarligt i mødet med muslimske asylansøgere, der ønsker dåb. Vejledningen er siden blevet drøftet med repræsentanter fra andre kirkesamfund i Danske Kirkers Råd, som har tilsluttet sig dokumentet.

"Tro och mångfald. Religionsmöten och religionsteologi i Norden"

Generalsekretæren har bidraget til denne bog, som er udgivet på baggrund af en konference med samme tema i Finland, september 2004.

Studieprojekt – ”Religiøs mangfoldighed som folkekirkelig udfordring”

F&R er initiativtager til et studieprojekt i folkekirken som foretages i samarbejde med stifterne, Center for Multireligiøse Studier og Areopagos. Projektet skal undersøge hvilke udfordringer præster i folkekirken oplever at stå med pga. religionsmødet og det religiøst mangfoldige samfund og beskrive praktiske, pastorale og teologiske perspektiver. Projektet har tre formål: Dels at engagere flere i teologisk og pastoral refleksion omkring kirkens møde med andre religioner og livsnydninger. Dels at give en indsigt i præster og sognes reaktion på situationen og nogle folkekirkelige udsagn om de nye udfordringer. Dels at udvikle materialer som stifter og provstier kan tilbyde bruge i praksis, til studiebrug, i konventer m.m.

Spørgeskemaundersøgelsen »Religiøs mangfoldighed som folkekirkelig udfordring«

Som første skridt i studieprojektet blev der i 2005 iværksat en spørgeskemaundersøgelse blandt 525 tilfældigt udvalgte præster i alle stifterne. Formålet er at få et sagligt kvalificeret indblik i, hvori udfordringerne består. Ofte er vi henvist til et flimrende billede fra mediernes omtale af diverse tematikker, og vi ønsker derfor at få et mere substantielt grundlag for vurderingen af udfordringerne. Spørgeskemaundersøgelsen blev iværksat på initiativ af F&R og gennemføres af Cand.Theol. Lars Buch Viftrup. Undersøgelsen er muliggjort via en samarbejde med Landsforeningen af Menighedsråd, der har stillet konsulent Steen Marquard Rasmussen til rådighed til at lede analysearbejdet og via økonomisk tilskud fra Areopagos. Undersøgelsens resultat vil blive offentliggjort i 2006, dels i en bogudgivelse, dels i en mindre og lettere tilgængelig udgivelse med kommenterende artikler og dels på en konference.

Kurser

Stiftskurser: »De andre og os og Vorherre – om folkekirken og religionsmødet«

I samarbejde med Teologisk Pædagogisk Center afholder F&R tolv stiftskurser af to dages varighed i februar og marts 2006. Undervisere på kurserne er F&R's generalsekretær og lektor Marie Monrad. På kurserne vil vi arbejde med religionsteologiske, religionspædagogiske og praktiske aspekter af folkekirkens engagement i mødet med mennesker med en anden tro. Kurserne henvender sig til præster, sognemedhjælpere, lærere og andre interesserede.

SamtaleNet

F&R er med i samarbejdet om SamtaleNet. SamtaleNet er et netværk af 70 præster i folkekirken, som via en telefonservice stiller sig frivilligt til rådighed til samtaler med religiøst søgende mennesker, herunder mennesker med alternativ religiøs baggrund. Netværket henvender sig til søgende mennesker med behov for at tale om tro og eksistens. Formålet er at etablere kontakt mellem søgende mennesker og sjælesørgere, som har særlige forudsætninger for og villighed til at hjælpe mennesker med erfaringer og religiøse forestillinger, som er hentet i nyåndelige sammenhænge m.v.

På SamtaleNet kan religiøst søgende ringe og snakke med en præst

Studieture

”Religionsmøde og integration”

- Studietur for unge til Leicester, marts 2005

Deltagerne i studieturen var 21 unge mellem 20 og 25 år, som er engageret i kirkeligt ungdomsarbejde og aktiviteter med religions- og kulturmøde. Formålet med studieturen var at give indsigt, redskaber og inspiration til at arbejde med integration og religionsdialog i Danmark. Turen blev til i et samarbejde mellem fem forskellige organisationer: Folkekirke og Religionsmøde, KFUM og KFUK i Danmark, Økumenisk Ungdom, IKON Århus og Danmission.

”Kirken og religionsmødet”

– Studietur for præster til Indien, januar 2006

Første led af studieturen var et forberedelseskursus på Præstehøjskolen i Løgumkloster, hvor deltagerne fik en systematisk teologisk og praktisk indføring i kirkens møde med andre religioner, livstydninger, trosforestillinger og religiøs praksis. I januar rejste de 10 præster til det Sydlige Indien, hvor de arbejdede med religionsmødet i praksis bl.a. gennem besøg i hinduistiske ashrams, på Arcotkirkens dialogcenter, i kirkelige uddannelsesinstitutioner og på et præstekonvent med Arcotkirkens præster. Rejsen var arrangeret i samarbejde med Danmissions dialogsekretær Agnete Holm og med TPC.

KURSUS OG STUDIEREJSE TIL INDIEN

KIRKEN I RELIGIONSMØDET
Kursus på Teologisk Pædagogisk Center
21. – 25. november 2005
Rejse til det sydlige Indien
10. – 30. januar 2006

10 præster var på
studietur til Indien

Studietur for biskopper og F&R's bestyrelse til Leicester, april 2006

På studieturen til England vil 8 biskopper og 11 af F&R's bestyrelsesmedlemmer undersøge, hvordan den anglikanske kirke forholder sig til det multireligiøse samfund. Turen vil byde på besøg og samtaler med menigheder, der udgør minoritetsreligionen i deres eget sogn, ledere af andre trossamfund, skoler, et islamisk uddannelsesinstitut og møder med borgmesteren, biskopper og religiøse ledere. Desuden er der afsat tid til fælles praktiske og teologiske drøftelser og overvejelser set i lyset af den danske kontekst.

”Islam-kursus – med ekskursion til Libanon og Syrien”, april 2007

F&R har indledt et samarbejde med TPC og Jakob Skovgaard-Petersen, direktør for Dansk-egyptisk Dialoginstitut i Cairo omkring et islam-kursus og en studierejse for præster og andre interesserede til Mellemøsten i foråret 2007. Grundet krisen omkring Muhammed-tegningerne er det dog uvist, om projektet vil kunne gennemføres som planlagt.

Studiedag – ”Religionernes rolle i samfundet”

På F&R's studiedag i marts 2006 lagde Prof. Dr. Theol. Svende Andersen og Prof. Ph.D. Ole Wæver op til diskussion af religionernes rolle i samfundet. Det blev til en spændende drøftelse af, om det er nødvendigt at fastholde religionerne som en privatsag for at samfundet kan fungere hensigtsmæssigt, eller om religionerne tværtimod noget at bidrage med til samfundets udvikling? Og hvilken mening giver to-regimente-læren i dag i spørgsmålet om forholdet mellem religion og politik? 50 deltagere deltog i studiedagen.

Fora

Islam-forum

Formålet med Islam-forum er at skabe et fællesskab og et netværk mellem de grupper, præster, lægfolk, organisationer og institutioner, som arbejder med kirkens møde med muslimer i Danmark. Møderne arrangeres og indkaldes af F&R med henblik på samarbejde og koordinering og formidling af viden og indsigt. I 2005 havde F&R i samarbejde med Danmission inviteret to englændere til at give oplæg til drøftelser. Dr. Atallah Siddiqui bidrog med foredraget ”1970 – 2000: Muslim – Christian Relations” og Rev. Dr. Andrew Wingate med ”2000 – 2005: Contemporary Challenges for Christians post September 11 and the London Bombings.

Religionsteologisk forum

F&R faciliterer møderne for en gruppe teologer, præster og organisationsansatte, der er specialiserede i religionsteologi og arbejder med religionsmøde i praksis. Formålet er fælles studier og udveksling og udvikling af tanker, erfaringer og idéer.

National kontaktgruppe for kristne og muslimer

Igennem flere år har F&R været engageret i et arbejde med at etablere en Samtale- og samarbejdsgruppe for kristne og muslimer på nationalt plan. Formålet har været at have møder mellem kristne og muslimer, der er engageret i arbejdet med dialog, og at have et forum for samtale og drøftelse af emner, der er oppe i samfundsdebatten. Det har dog vist sig vanskeligt at konsolidere gruppen og arbejdet, og man er i fællesskab blevet enige om en nyorientering i arbejdet for 2006, hvor målet er at sætte større fokus på regionale samtaler.

Konferencer

”Inspirationsdage – spiritualitet og kristentro”

Dette arrangement bød på tre dage med fokus på spiritualitet og kristentro gennem foredrag og workshops mm. 115 deltagere var samlet i Viborg til fælles refleksion og praktisk arbejde med emnet ”kristen spiritualitet”. Hvad er det, hvordan arbejder man med det og hvordan rodfæstets den i kirken og dens ritualer? Hovedforedraget under inspirationsdagene blev givet af Joachim Grün, Norge, der talte om emnet ”Kristen

Inspirationsdage i Viborg om spiritualitet og kristentro

spiritualitet. Kilderne, den lutherske tradition – og fremtiden”. Inspirationsdagene henvendte sig til lægfolk og ansatte i kirken der arbejder med eller planlægger at arbejde med emnet hjemme i sognet. Arrangementet blev til i et samarbejde mellem Folkekirke og Religionsmøde, Folkekirken Mission, IKON, Kirkefaglig Videreuddannelse, Kirkefondet og Danske Kirkers Råd i samarbejde med domprovst og stiftsudvalg i Viborg Stift. Alle stifterne bakkede desuden op om arrangementet.

”Transformation – Shifts in Church, Mission, Culture & Society” - Nordisk Missionskonference, Uppsala 13. – 15. marts

Generalsekretæren deltog i denne konference for ledere og repræsentanter fra de nordiske missionselskaber samt kirkeledere.

Verdensmissionskonference, Athen, maj 2005

Generalsekretæren deltog i den 13. verdensmissionskonference i Grækenland.

Undervisning og foredrag

»Kristent – muslimsk samarbejde – Hvad kan vi lære fra England?«

I november 2005 havde F&R i samarbejde med Danmission inviteret Dr. Atallah Siddiqui og præsten Dr. Andrew Wingate fra Leicester til at besøge Danmark. Formålet var at formidle inspiration fra arbejdet med kristne-muslimske relationer i England. Men ud over at »lære fra England«, blev det også til en overraskende synliggørelse og manifestation af alle de gode initiativer, der eksisterer i Danmark, og af den velvilje, der er til stede blandt kristne og muslimer i særdeleshed blandt unge.

Der blev afholdt ti forskellige arrangementer i København, Odense og Århus i form af offentlige debatmøder, møder med særlige grupper og forelæsnings. Arrangementerne gav inspiration og foranledning til møder, samtaler og refleksion kristne og muslimer imellem.

Generalsekretæren har desuden holdt en række foredrag, oplæg m.v. i forbindelse med arrangementer landet over.

Relationer til stifterne

Stifterne har forskellige udvalg og strukturer, der varetager arbejdet relateret til Folkekirke og Religionsmøde. Generalsekretæren deltager i møder med udvalgene med henblik på at sikre løbende kommunikation og samarbejde mellem F&R og stifterne. I den forbindelse har hun i 2005 deltaget i følgende møder og arrangementer:

Møder med stiftsudvalg

Ålborg Stift: Årsmøde i Udvalget for Folkekirke og Religionsmøde med arbejdsgruppen om Islam og arbejdsgruppen om Åndelig Søgen.

Fyens Stift: Møde med biskoppen

Helsingør Stift: Møde med biskoppen og stiftsudvalget for Mellemkirkeligt arbejde, Stiftsudvalget for Ydre Mission og Stiftsudvalget for flygtninge og indvandrere.

Århus Stift: "Inspirationsmøde om religionsmødet" med stiftsudvalget for Islam og Kristendom; stiftsudvalget for Diakoni og Sjælesorg; Stiftsudvalget for Mission og Det Mellemkirkelege Stiftsudvalg.

Viborg Stift: Møde i Stiftsforum for Folkekirke og Religionsmøde med biskoppen og stiftsudvalgene for ny religiøsitet, folkekirkens mission, undervisning og mellemkirkeligt arbejde.

Arrangementer i de enkelte stifter

Haderslev Stift: "På tværs af kultur og tro", idédag, august 2005.

Lolland-Falsters Stift: "Religionsmødet i hverdagen", stiftsdag, oktober 2005

Ribe: "Mødet mellem religionerne – mødet mellem menneskene", stiftsstævne, oktober 2005

Århus: Kristent-Muslimsk møde med henblik netværksmøder for muslimske og kristne ledere i Århus, november 2005

København Stift: "Godt naboskab", stiftsdag, januar 2006

Profilering og information

Religionsmoede.dk

F&R's hjemmeside Religionsmoede.dk er blevet videreudviklet og blev relanceret i marts 2005. Det er blevet en meget flot, funktionel og indholdsrig hjemmeside, hvor man finder information, nyheder, inspirationsmateriale og information om aktiviteter på religionsmødeområdet. Religionsmoede.dk blev nomineret blandt de ti bedste i Kristeligt Dagblads konkurrence for kirkelige hjemmesider.

Folkekirke og
Religionsmødes
hjemmeside

Magasin om religionsmøde - »Religionsmøde i sognet«

Magasinet på 12 sider udsendes sammen med Landsforeningen af Menighedsråds Blad i et oplag på 25.000 eksemplarer med martsnummeret 2006. Det er målrettet menighedsrådsmedlemmer og desuden beregnet til fremlæggelse i sognegårde og våbenhuse. Formålet er at give inspiration og baggrundsviden til arbejdet med religionsmøde i sognet.

Magasinet giver et indblik i forskellige aspekter i religionsmødet. Der er historier om, hvem »de andre« egentlig er. Der er konkrete fortællinger om, hvordan møder og forståelse kan blive til på trods af forskelle. Og vi bringer eksempler på, hvordan man i landets sogne og menigheder helt konkret griber udfordringen til at arbejde med religionsmødet an. Magasinet er bygget op over to temaer. Det første handler om religionsmødet mellem kristne og muslimer. Det andet beskæftiger sig med mødet med den nye åndelige søgen.

Internetbaseret foredragsholderliste

F&R arbejder på at etablere en internetbaseret interaktiv foredragsholderliste i samarbejde med en gruppe studerende fra informationsvidenskab ved Århus Universitet.

Internationalt netværk

Leicester, England

F&R har fortsat et godt samarbejde med kirkelige ledere i England, der arbejder med inter-faith relations. Vi samarbejder bl.a. med Leicester St. Philips Centre, som er et kirkeligt uddannelsescenter, der træner såvel kristne som folk med anden religiøs baggrund og fra det offentlige i at arbejde med religionsmødet og det multireligiøse samfund.

CEC-CCEE Committee for Relations with Muslims in Europe

Berit Schelde Christensen deltager som rådgiver i arbejdet i denne komité, som er nedsat i fællesskab af Kirkernes Europæiske Konference og den Katolske Bispekonference i Europa og har medlemmer fra Malta, Tyrkiet, Norge, England, Irland, Italien, Rumænien, Tyskland, Portugal, Belgien, Frankrig, Rusland og Danmark.

Norden

Vi har gode relationer til personer og instanser, der er involveret i arbejdet med religionsmøde og religionsteologi i Norge, Sverige og Finland. Fællesnordisk kommunikation og samarbejde på dette område er særdeles relevant.

Folkekirke og
Religionsmødes logo

F&R's bestyrelse

Bestyrelsen har holdt fem bestyrelsesmøder i 2005. På møderne har der været afsat tid til generelle drøftelser omkring religionsmødeproblematikker med temaerne »Hvad kan religionerne bidrage fælles med til samfundet?«, »Spørgsmålet om struktur, samarbejde og mål i kirken og det frivillige kirkelige arbejde« og »Temadrøftelse med udgangspunkt i den standende debat i medierne«.

Bestyrelsesmedlemmer

Leif Vestergaard, sognepræst, (formand, Århus Stift)

Niels Underbjerg, stiftspræst, (næstformand, København Stift)

Leif Munksgaard, pastor, (kasserer 1/1 - 28/9, Fyens Stift)

Jørgen Vindvad, forh. forstander, (kasserer, 28/9 – 31/12, Viborg Stift)

Lone Hvejsel, sognepræst, (sekretær, Aalborg Stift)

Carl Hertz-Jensen, sognepræst, (Aalborg Stift)

Christian Bach Iversen, forh. lærer (Viborg Stift)

Børge Terp, provst, (Århus Stift)

Kirsten Münster, sognepræst, (Haderslev Stift)

Mogens Lützen, skoleinspektør, (Haderslev Stift)

Chr. Dickmeiss, domprovst, (Fyens Stift)

Henrik Jul Petersen, sognepræst, (Helsingør Stift)

Jan Ulrik Dyrkjøb, sognepræst, (Helsingør Stift)

Palle Thordal, provst, (København Stift)

Nils Christensen Roland, provst, (Lolland-Falster Stift)

Lauritz Hvidt, stiftsamtmænd, (Lolland-Falster Stift)

Mogens Thams, sognepræst, (Ribe Stift)

Karl Lund, sognepræst, (Ribe Stift)

Karsten Nissen, biskop over Viborg stift, repræsentant for biskopperne

BILAG

Pressemeddelelse fra F&R's bestyrelses vedr. sagen omkring Muhammed-tegningerne

Ytringsfrihed og respekt.

Bestyrelsen for "Folkekirke og Religionsmøde" har på sit møde den 2. februar i Odense drøftet sagen om Morgenavisen Jyllandspostens tegninger af profeten Muhammed og den efterfølgende reaktion både herhjemme og i en række muslimske lande.

Igennem mere end 150 år har vi i Danmark udviklet en kultur og et samfund, der bygger på demokrati med religionsfrihed og ytringsfrihed. Denne kultur bygger på en respekt for det enkelte menneske, som vi bl.a. har lært igennem det kristne evangelium.

Derfor udelukker ytringsfriheden ikke at vise respekt for det enkelte menneskes tro, tværtimod er respekten for det enkelte menneske selve forudsætningen for, at vi har ytringsfrihed i Danmark. Med ytringsfrihed følger respekt for andre.

Samtidig med at vi har udviklet de demokratiske frihedsrettigheder, er der imidlertid også sket en sekularisering, hvor fortroligheden med og kendskabet til kristendommen er blevet svagere. I den offentlige debat savner man ofte en forståelse af, hvad der er helligt, og hvad der kan krænke det enkelte menneske, hvilken religion han eller hun end måtte tilhøre.. At provokere og krænke den enkeltes tro for provokationens egen skyld tjener intet formål.

Vi opfordrer til, at vi i denne ophedede diskussion i Danmark besinder os på sammenhængen mellem respekt og ytringsfrihed. For at skabe et forum, hvor religiøse ledere kan drøfte fælles problemstillinger, vil vi tage initiativ til at etablere et samtaleforum, hvor denne samtale kan finde sted.

"Folkekirke og Religionsmøde" er et samarbejde imellem ni af folkekirkens ti stifter med det formål "med udgangspunkt i evangeliets forkyndelse at styrke og koordinere den danske folkekirkens møde med andre religioner og livsnydninger i Danmark".

De tilstedeværende bestyrelsesmedlemmer:

Niels Underbjerg, Københavns stift

Palle Thordal, Københavns stift

Henrik Jul Petersen, Helsingør stift

Jan Ulrik Dyrkjøb, Helsingør stift

Christian Dickmeiss, Fyens stift

Leif Munksgaard, Fyens stift

Carl Hertz-Jensen, Aalborg stift

Jørgen Vindvad, Viborg stift

Christian Bach Iversen, Viborg stift

Leif Vstergaard (formand), Aarhus stift

Børge Terp, Aarhus stift

Mogens Thams, Ribe stift

Kirsten Münster, Haderslev stift

Mogens Lützen, Haderslev stift

Karsten Nissen, Viborg stift (repræsentant for biskopperne)

Folkekirke og Religionsmøde

Det Teologiske Fakultet

Tåsingegade 3

8000 Århus C

bsc@religionsmoede.dk

www.religionsmoede.dk

Generalsekretær:

Pastor Berit Schelde Christensen